@iztm

MIESIĘCZNIK ZARZĄDU TRANSPORTU MIEJSKIEGO

1 (107)

styczeń 2017

PRZYBLIŻAMY KOMUNIKACYJNY 2017 I PODSUMOWUJEMY 2016

Aktualności

Temat numeru

@iztm

MIESIĘCZNIK ZARZĄDU TRANSPORTU MIEJSKIEGO

ZARZĄD TRANSPORTU MIEJSKIEGO
W WARSZAWIE

ul. Żelazna 61, 00-848 Warszawa

Redaktorka prowadząca:
Magdalena Potocka
współpraca: Wiktor Paul

Skład:
Maciej Beister

Nakład:
10 386

Prenumerata:
ztm.waw.pl (zakładka newsletter)

Znajdziesz nas na:

www.ztm.waw.pl

www.facebook.com/ztm.warszawa

www.twitter.com/ztm_warszawa

www.instagram.com/ztm_warszawa

Napisz do nas: newsletter@ztm.waw.pl

Drodzy Czytelnicy

Rok 2017 zapowiada się na bardzo udany dla komunikacji miejskiej. Trudno wyobrazić sobie lepszy początek, niż oddanie do użytku nowego odcinka trasy tramwajowej, a chcemy, aby już od końca lutego mogli Państwo dojeżdżać tramwajem do Nowodworów. Nowy odcinek linii zdecydowanie usprawni dojazd z Białołęki do pierwszej linii metra.

W połowie stycznia zakończą się konsultacje społeczne dotyczące organizacji komunikacji autobusowej na Białołęce po otwarciu nowego odcinka trasy tramwajowej. Bardzo Państwu dziękuję za udział w spotkaniach oraz liczne uwagi i sugestie. Zapewniam, że dołożymy wszelkich starań, aby docelowy układ linii autobusowych jak najpełniej odpowiadał Państwa oczekiwaniom.

Rok bieżący to nadal czas rozbudowy drugiej linii metra. Doskonale zdajemy sobie sprawę, że dwa place budowy w mieście – na Targówku i Woli mogą powodować utrudnienia komunikacyjne. Stale jednak monitorujemy sytuację i w przypadku zauważenia jakichkolwiek utrudnień w kursowaniu komunikacji miejskiej, będziemy działać, aby ograniczyć je do minimum. A w 2019 roku drogę ze stacji Trocka lub Księcia Janusza do centrum pokonamy metrem w kilkanaście minut.

Bardzo się także cieszę, że w ciągu ostatnich lat udało się zdecydowanie rozbudować sieć sprzedaży biletów, a w tym roku wprowadzimy kolejne udogodnienia. Planujemy otworzyć 22. Punkt Obsługi Pasażerów, tym razem na jednej z popularniejszych stacji metra – Politechnika. Pojawią się także nowe biletomaty – zarówno na stołecznych i podwarszawskich ulicach, jak i w pojazdach. Zwiększymy również liczbę kontrolerów biletów, dzięki zleceniu części usług firmie zewnętrznej. Nowością będzie także jednolity strój kontrolerów.

Szanowni Państwo, bardzo dziękuję za ponad miliard wspólnych zeszłorocznych podróży komunikacją miejską. Jednocześnie w nowym roku życzę Państwu wszelkiej pomyślności, zarówno w życiu prywatnym, jak i zawodowym.

Wiesław Witek
dyrektor Zarządu Transportu Miejskiego

Nowy rok – zmiany w rozkładach i nowe przystanki

2 stycznia zmieniły się rozkłady jazdy niektórych linii autobusowych. Autobusy linii 523 podjeżdżają rano na przystanki co 4 minuty. Uruchomiono także nowe przystanki.

Linia **523**, łącząca Olszynkę Grochowską ze Starym Bemowem, cieszy się dużą popularnością. Aby poprawić komfort podróżowania i skrócić czas oczekiwania na przystankach, została **zwiększona częstotliwość** jej kursowania. W godzinach szczytu, w kierunku Olszynki, autobusy podjeżdżają na przystanki **co 4 minuty**.

Mieszkańcy Bemowa i Bielan w dni powszednie zyskali **wydłużone godziny kursowania** linii **121**. Z pętli Gwiaździsta pierwszy autobus wyrusza o godzinie 5.55, a ostatni o 21.05. Na pętli Nowe Bemowo są to odpowiednio godziny: 5.33 i 21.13. O **wydłużenie godzin kursowania** autobusów linii **303** zwrócili się do ZTM mieszkańcy i radni Bielan. W dni powszednie na placu Wilsona będzie można rozpocząć podróż już o godzinie 5.40 lub skorzystać z ostatniego kursu o godzinie 21.10.

Od początku roku funkcjonują **nowe przystanki autobusowe**. Autobusy linii **185**, łączącej Bielany z Ursynowem, zatrzymują się na żądanie przy **pomniku Sapera**. Przystanki na żądanie uruchomiono również we Włochach. **PKP WKD Al. Jerozolimskie** 05 i 06 to przystanki, dzięki którym pasażerowie mogą wygodniej przesiadać się z pociągów do autobusów linii **306**.

Pomożemy na dworcach

Zarząd Transportu Miejskiego powołał pomocników, którzy pomogą osobom niepełnosprawnym skorzystać z usług przewoźników autobusowych zatrzymujących się na dworcach zarządzanych przez ZTM. Obecnie w gestii ZTM znajdują się trzy węzły przesiadkowe, które pełnią także funkcję dworców autobusowych – Metro Młociny, Metro Wilanowska i Dworzec Wschodni (Lubelska).

W obrębie dworców **Metro Młociny, Metro Wilanowska** oraz **Dworzec Wschodni** (Lubelska) – w celu ułatwienia skorzy-stania z usług zatrzymujących się tam przewoźników – udzielana jest pomoc pasażerom niepełnosprawnym oraz osobom o ograniczonej sprawności ruchowej. Na terenie dworców zostały wyznaczone miejsca, gdzie podróżny powinien się stawić najpóźniej 30 minut przed planowanym odjazdem.

Na węźle komunikacyjnym **Metro Młociny** miejsce oczekiwania znajduje się koło przystanku autobusów dalekobieżnych – pomiędzy Parkingiem Parkuj i Jedź a pętlą autobusową, obok schodów prowadzących na antresolę. Przy **Metrze Wilanowska** należy oczekiwać przy budynku Parkingu Parkuj i Jedź – przy wyjściu w kierunku pętli autobusów miejskich i dalekobieżnych. Na **Dworcu Wschodnim** pomocnik pojawi się na dworcu autobusów dalekobieżnych – od strony ulicy Lubelskiej, przy Punkcie Obsługi Pasażerów ZTM.

Osoba planująca podróż i chcąca skorzystać z pomocy, proszona jest o zgłoszenie tego faktu pod numerem telefonu **22 56 98 116** lub wypełnienie formularza na stronie ZTM. Formularz zgłoszeniowy pozwoli pracownikom ZTM poznać potrzeby pasażera i zorganizować niezbędną pomoc. Zgłoszenia powinny być przesyłane najpóźniej 36 godzin przed planowaną godziną odjazdu autobusu.

Od 9 stycznia przesiadamy się na przystanku GRODKOWSKA

Od 9 stycznia autobusy zatrzymają się na przystanku GRODKOWSKA w kierunku centrum. Kierowcy zostawiający samochody na parkingu na południowej jezdni ulicy Górczewskiej oraz mieszkańcy osiedli położonych przy ulicy Grodkowskiej i Kluczborskiej zyskają łatwiejszy dostęp do autobusów kursujących ulicą Górczewską.

W poniedziałek, 9 stycznia zostanie uruchomiony **przystanek GRODKOWSKA**, zlokalizowany na ulicy Górczewskiej na wysokości ulicy Grodkowskiej, przed wiaduktem kolejowym. Na przystanku będą zatrzymywały się **na żądanie** autobusy linii **109**, **154**, **171**, **190** i **N43**.

Przystanek powstał z myślą o kierowcach, którzy mogą zostawiać samochody na parkingu wytyczonym na południowej jezdni ulicy Górczewskiej. Usprawni także korzystanie z komunikacji autobusowej mieszkańcom osiedli położonych przy ulicy Grodkowskiej i Kluczborskiej. Przed uruchomieniem konieczne było wytyczenie bezpiecznej drogi dojścia do przystanku.

Przystanek GRODKOWSKA w przeciwnym, zachodnim kierunku już funkcjonuje.

Tramwaj na Gocław z decyzją środowiskową

Tramwaje Warszawskie otrzymały decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla budowy trasy tramwajowej na Gocław na odcinku al. Waszyngtona – pętla Gocław. Biuro Ochrony Środowiska we współpracy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie wskazało do realizacji wariant rekomendowany przez Tramwaje Warszawskie (inwestorski).

Rozwiązanie to zostało wskazane jako najkorzystniejsze na podstawie dotychczas przeprowadzonych analiz (w tym Raportu o Oddziaływaniu na Środowisko) oraz w trakcie konsultacji społecznych. W ramach inwestycji powstanie trasa o przebiegu: **pętla Gocław – ul. gen. Bora-Komorowskiego – rezerwa pod al. Tysiąclecia** (przy os. Saska) – **równolegle wzdłuż Kanału Wystawowego** (po stronie wschodniej) **do al. Waszyngtona**, tj. zgodnie z wariantem oznaczonym jako „2C" w publikowanych przez Tramwaje Warszawskie materiałach.

Zgodnie z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach, zostaną posadzone drzewa i krzewy, a także zostanie zapewniona ciągłość powiązań przyrodniczych, krajobrazowych, przestrzennych i funkcjonalnych w układzie miasta. Wszędzie tam, gdzie jest to możliwe, torowisko będzie obsiane trawą.

Tramwaje Warszawskie rozpoczną także prace nad koncepcją programowo-przestrzenną oraz koncepcją architektoniczno-urbanistyczną zagospodarowania terenu (krajobrazu) wzdłuż trasy tramwajowej i Kanału Wystawowego (park linearny). W 2017 roku (III-IV kw.) planowane są kolejne działania konsultacyjno-partycypacyjne – projektowanie otoczenia i przestrzeni publicznej wspólnie ze społecznością lokalną.

Nowa trasa tramwajowa zapewni:

- skrócenie czasu podróży transportem zbiorowym – przewidywany czas przejazdu z pętli Gocław do stacji metra Centrum wyniesie ok. 17 minut;
- poprawę dostępności Gocławia i Saskiej Kępy z i do innych dzielnicy Warszawy, w tym Śródmieścia, Ochoty i Pragi;
- podniesienie komfortu podróżowania – w ramach projektu przewidywany jest zakup nowego taboru tramwajowego, zaś optymalizacja układu linii komunikacyjnych pozwoli zwiększyć liczbę dostępnych miejsc dla pasażerów;
- poprawę komfortu życia mieszkańców poprzez zmniejszenie łącznej emisji hałasu i poprawę jakości powietrza w wyniku zachęcenia do korzystania z transportu zbiorowego wysokiej jakości;
- poprawę estetyki przestrzeni publicznej i zwiększenie powiązań pieszo-rowerowych między Saską Kępą a Gocławiem;
- podniesienie stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego, ze szczególnym uwzględnieniem pieszych i rowerzystów.

Realizację inwestycji planowana jest na lata 2019-2021, po uzyskaniu dokumentacji.

Szczegółowe informacje są dostępne na stronie www.tramwajnagoclaw.pl

Specjalna WKM na 150-lecie Warszawskich Tramwajów Konnych

Tramwaj konny na ulicy Marszałkowskiej około 1866 roku – taka ilustracja znajduje się na awersie Warszawskiej Karty Miejskiej, przygotowanej z okazji 150-lecia Warszawskich Tramwajów Konnych. Kartę można wyrobić do 12 marca 2017 roku.

Pierwsze tramwaje konne wyjechały na ulice Warszawy 11 grudnia 1866 roku. W jednym z wydań „Kuriera Warszawskiego" Bolesław Prus napisał: „Pomiędzy warszawiakami panuje dość jednomyślna opinia, że tramwaje należą do najpiękniejszych wynalazków XIX wieku".

Z okazji 150. rocznicy powstania Warszawskich Tramwajów Konnych Zarząd Transportu Miejskiego przygotował specjalną Warszawską Kartę Miejską. Na awersie karty umieszczono ilustrację tramwaju konnego na ulicy Marszałkowskiej około 1866 roku. Kartę ze specjalnym wzorem będzie można wyrobić do 12 marca 2017 roku.

Warszawska Karta Miejska jest nośnikiem biletów długookresowych ZTM (30- i 90-dniowych). Można ją wyrobić we wszystkich Punktach Obsługi Pasażerów oraz korzystając ze strony internetowej personalizacja.ztm.waw.pl.

Patriotyczna gra komunikacyjna – zakończenie pierwszej edycji

15 grudnia ub.r. zakończyła się pierwsza edycja patriotycznej gry komunikacyjnej, zorganizowanej przez Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej, Fundację Polskiego Podziemnego i Zarząd Transportu Miejskiego w Warszawie.

Pod koniec grudnia ub.r., podczas posiedzenia Zarządu Głównego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, podsumowano pierwszą edycję gry:

- czas trwania – 3 miesiące (od 15 września do 15 grudnia 2016 roku)
- tabliczki z kodami QR w Miejscach Pamięci AK – 50 szt.
- tabliczki z kodami QR na przystankach tramwajowych i autobusowych oraz stacjach metra – 2,4 tys. szt.
- zarejestrowani uczestnicy – 278
- aktywni uczestnicy – 157
- uczestniczące szkoły – 24
- uczestniczące uczelnie – 11
- uczestniczące dzielnice – 13
- uczniowie wśród uczestników gry – 78,5 proc.
- uczestnicy gry w wieku do 18 lat – 69,6 proc.
- uczestnicy gry nie mający w rodzinie żołnierzy AK – 73,9 proc.
- rozwiązane testy dot. Miejsc Pamięci AK – 4 988 szt.
- rozwiązany test dot. działalności konspiracyjnej pracowników komunikacji – 349 szt.
- średnia liczba prawidłowych odpowiedzi w testach dot. Miejsc Pamięci – 3,5 na 5 możliwych
- średnia liczba prawidłowych odpowiedzi w teście dot. działalności konspiracyjnej pracowników komunikacji – 16,9 na 25 możliwych.

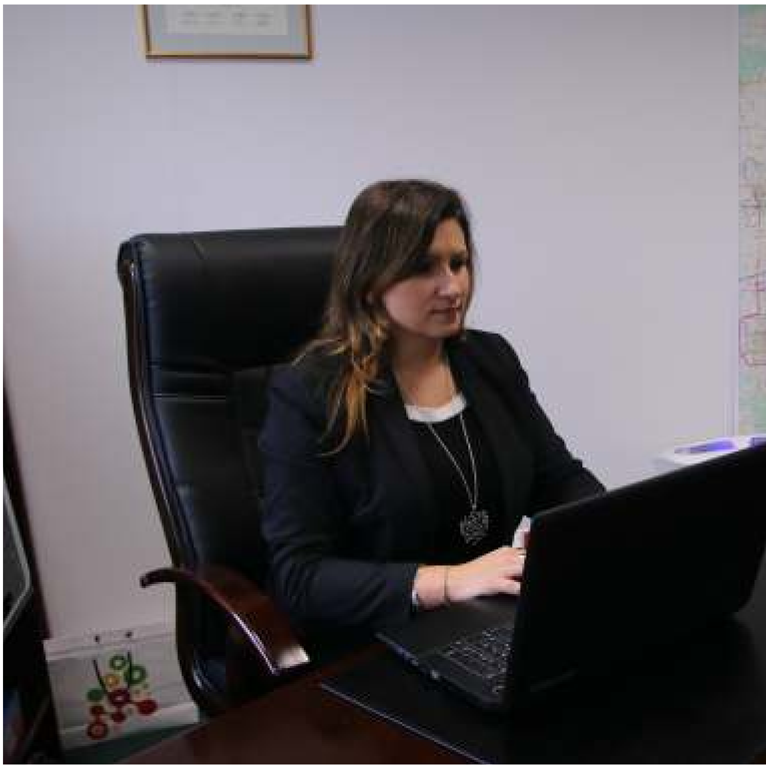
Po zakończeniu pierwszej edycji gry rozpoczęła się jej druga edycja. Liczbę Miejsc Pamięci AK zwiększono z 50 do 100, a liczbę zespołów przystankowych do ponad 2,6 tys. Dla spopularyzowania gry, na przełomie marca i kwietnia, planowane są we wszystkich dzielnicach Warszawy spotkania z nauczycielami historii. Wezmą w nich udział żołnierze Armii Krajowej, którzy podczas Powstania Warszawskiego uczestniczyli w walkach w danych dzielnicach.

Przygotowywane są także dwie książki: „Wybrane Miejsca Pamięci Armii Krajowej w Warszawie. Przewodnik" i „Historia Armii Krajowej – patriotyczna gra komunikacyjna po wybranych Miejscach Pamięci Armii Krajowej w Warszawie. Pomoce dydaktyczne". Książki zostaną udostępnione w wersji elektronicznej.

Nagrody zostaną wręczone laureatom gry 18 stycznia w budynku PAST-y. Zgodnie z regulaminem, nagrody otrzymają: 33 najlepszych uczestników indywidualnych, którzy uzyskali jedną z odznak, 10 najlepszych szkół, 3 najlepsze uczelnie i 3 najlepsze dzielnice.

Wyniki gry są dostępne na stronie Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

Po pierwsze jakość

W roku 2017 Zarząd Transportu Miejskiego uruchomi potężne narzędzie analityczne: hurtownię danych. Dzięki niej będziemy w stanie szybciej realizować zadania i sprawniej wprowadzać w życie konkretne rozwiązania. Przed nami podpisanie umowy z MZA i kolejny sezon Warszawskich Linii Turystycznych. W połowie roku na warszawskie ulice wyjedzie, w ramach nowych kontraktów, 100 nowych autobusów. Jakie będą największe związane z tym wyzwania - mówi dyrektor Katarzyna Strzegowska.

W 2017 roku rozpocznie się realizacja Hurtowni Danych w Zarządzie Transportu Miejskiego. Dzięki niej zwiększy się zakres i możliwości analityczne, co umożliwi sprawne i automatyczne łączenie danych pochodzących z różnych elektronicznych źródeł, np. wykorzystania poszczególnych typów biletów w podziale na linie i rejony komunikacyjne czy zmian napełnienia pojazdów w zależności od warunków pogodowych. Dla pasażerów będzie to oznaczało jeszcze lepszą, bardziej komfortową i sprawniej funkcjonującą komunikację miejską. Dzięki szybkiej analizie danych, Zarząd Transportu Miejskiego będzie mógł dokładnie dostosowywać podaż miejsc do potrzeb przewozowych.

Po raz kolejny ZTM da mieszkańcom Warszawy i turystom możliwość obejrzenia stolicy z zupełnie innej perspektywy, zrelaksowania się na pokładzie statku i poczucia wiślanej bryzy. Od maja do września kursować będą Warszawskie Linie Turystyczne. Każdy znajdzie tu coś dla siebie – można się wybrać w trwający cały dzień rejs do Serocka, bądź wsiąść na tramwaj wodny i zobaczyć panoramę Warszawy z poziomu Wisły. Dużą atrakcją będą też spinające brzegi rzeki bezpłatne promy. Zabierają one na swoje pokłady rowery, dzięki czemu mogą stanowić urozmaicenie wycieczki jednośladem.

W roku 2017 zostanie podpisana nowa umowa wykonawcza z Miejskimi Zakładami Autobusowymi. To największy warszawski operator – autobusy z logiem MZA przejeżdżają nawet 88,0 mln wozokilometrów rocznie. Zarząd Transportu Miejskiego dąży do tego, aby nowa umowa była jak najbardziej zbliżona do tych podpisywanych z operatorami prywatnymi. Zostaną wprowadzone nowe zapisy m.in. szczegółowo określające zasady utrzymania komfortu termicznego w przestrzeni pasażerskiej czy zasady obsługi pasażerów, ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami. ZTM nie zapomina o ekologii – wymiana autobusów na nowe będzie obejmowała również zakup „elektryków".

W połowie roku, w ramach rozpoczynających się dwóch kontraktów, na warszawskie ulice wyjedzie 100 nowych autobusów. Będzie to wymagało przeprowadzenia certyfikacji pojazdów i zaplecza zajezdni oraz weryfikacji kierowców. ZTM musi upewnić się, że wszystkie wysokie wymagania jakościowe zostały spełnione.

Utrzymanie wysokiego standardu przewozów wymaga stałego monitoringu. W roku 2017 przewoźnicy muszą spodziewać się licznych kontroli jakości wykonania umów.

Pracownicy Zarządu Transportu Miejskiego będą również uczestniczyli w organizowanych przez tramwaje Warszawskie i MZA przetargach na nowy tabor. Ponadto zostaną przygotowane materiały dla Szybkiej Kolei Miejskiej i Metra Warszawskiego, które również planują rozpoczęcie procedury zakupu nowego taboru.

Zmiany tras, komunikacja zastępcza – pracowity rok w przewozach

W roku 2017 Pion Przewozów nie może liczyć na wytchnienie – przedłużenie trasy tramwaju do Nowodworów, a co za tym idzie duże zmiany w układzie komunikacyjnym Białołęki, organizacja komunikacji zastępczej podczas zamknięcia linii kolejowej do Grodziska Mazowieckiego, a poza tym codzienna praca i zapewnienie jak najlepszego dojazdu na odbywające się w Warszawie imprezy masowe. Plany Pionu Przewozów omawia **dyrektor Andrzej Franków.**

Kończą się bardzo owocne konsultacje na Białołęce. Odbywały się one m.in. w formie warsztatowej, która bardzo przypadła do gustu zarówno mieszkańcom, jak i pracownikom ZTM. W konsultacjach wzięło udział kilkaset osób, które aktywnie i merytorycznie włączyły się w kształtowanie układu komunikacyjnego. Zgromadziliśmy bardzo dużo cennych danych – teraz przyszedł czas na analizy i wnioski. Zmiany na Białołęce będą wchodziły w życie w kilku etapach. Pierwsze z nich po uruchomieniu kolejnego odcinka linii tramwajowej na Tarchominie. Kolejne będą uzależnione m.in. od rozwoju infrastruktury, w tym budowy pętli Grodzisk i modernizacji ulicy Głębockiej.

W tym momencie w Warszawie wykorzystywane są wszystkie dostępne autobusy. Gdy tylko pojawią się rezerwy, są one kierowane na nowo otwierane ulice i w intensywnie rozbudowywane rejony miasta. Wzmacniane są również najbardziej obciążone linie. Przykładem mogą być tu autobusy 523, które, po wprowadzonych korektach, podjeżdżają częściej na przystanki, co ułatwia podróżowanie w rejonie budowy zachodniego odcinka II linii metra.

W 2017 roku Zarząd Transportu Miejskiego czeka duże wyzwanie, jakim będzie zorganizowanie komunikacji zastępczej podczas zamknięcia linii kolejowej pomiędzy Włochami a Grodziskiem Mazowieckim. Pasażerowie, głownie z Pruszkowa i Piastowa, przesiądą się wtedy z pociągów do autobusów. Przedsięwzięcie to będzie realizowane wspólnie z Kolejami Mazowieckimi, PKP PLK i lokalnymi samorządami. Poza wprowadzeniem zastępczych autobusów, które kursować będą w większości Al. Jerozolimskimi, a kończyć trasy przy Dworcu Zachodnim, wzmocnione zostaną linie prowadzące do Włoch i Ursusa.

Kolejnym dużym zadaniem, z którym zmierzą się w 2017 roku pracownicy Pionu Przewozów, będzie zorganizowanie komunikacji miejskiej po otwarciu ulicy Nowokabackiej. Niezbędna będzie zmiana układu komunikacyjnego gminy Konstancin-Jeziorna, ze szczególnym uwzględnieniem dowozu do stacji metra Kabaty. Jeżeli już mówimy o gminach przyległych do Warszawy, to warto wspomnieć o planowanym zwiększeniu roli pętli przy dworcu w Legionowie. Podjeżdżać tu będą autobusy linii podmiejskich - „siedemsetki".

W 2017 roku Pion Przewozów czeka też dużo zwykłej, codziennej pracy. Tramwaje Warszawskie zaplanowały duże inwestycje w modernizacje torowisk. Każdy taki remont wiąże się z koniecznością zapewnienia zastępczej komunikacji autobusowej. Z pewnością ZTM będzie wykorzystywał możliwości tramwajów dwukierunkowych i wszędzie tam, gdzie będzie to możliwe, montowane będą rozjazdy nakładkowe, aby utrudnienia były jak najmniejsze.

I - choć może to być dla niektórych zaskoczeniem – już rozpoczęły się przygotowania do tegorocznej akcji „Znicz".

Rok nowości: POP-y, biletomaty, mundury dla kontrolerów

Jakie nowości czekają na pasażerów komunikacji miejskiej w 2017 roku? Z pewnością ucieszą się z planów otwarcia kolejnego Punktu Obsługi Pasażerów, jak i z wciąż powiększającej się listy spraw, które załatwić można w POP-ach. Przybędzie też biletomatów – zarówno stacjonarnych, jak i tych zamontowanych w autobusach. O planach Pionu Handlowego mówi **dyrektor Monika Obrębska**.

Liczba osób podróżujących komunikacją miejską wciąż się zwiększa. Przybywa również interesantów załatwiających sprawy w Punktach Obsługi Pasażerów. Zarząd Transportu Miejskiego chce być jak najbardziej dostępny dla mieszkańców Warszawy i dlatego zapadła decyzja o otwarciu kolejnego punku - na stacji metra Politechnika. Powstaną tam trzy stanowiska, dzięki czemu w najpopularniejszych POP-ach: Centrum i Ratusz Arsenał, obsługa będzie znacznie usprawniona.

Jeżeli już mówimy o POP na stacji Metro Centrum, to rok 2017 przyniesie tu duże zmiany. Nie będzie już dwóch oddzielnych punktów, a jeden duży. Na połączeniu zyskają przede wszystkim pasażerowie, którzy nie będą musieli przemieszczać się miedzy POP-ami. W 2017 roku ten najpopularniejszy punkt zostanie wyposażony w aż osiem stanowisk. Zadbamy też o kasjerów – dzięki planowanym udogodnieniom systemowym ich praca będzie bardziej komfortowa. Ogłoszenie przetargu na wykonanie obu POP-ów planowane jest na początku 2017 roku.

Rozwijanie sieci POP-ów to nie wszystko. Zwiększamy też liczbę spaw, które mieszkańcy Warszawy mogą załatwić w punktach ZTM. Od 16 stycznia 2017 roku w Punktach Obsługi Pasażerów będą wydawane abonamenty ZDM uprawniające do parkowania pojazdu w strefie płatnego parkowania

W 2017 roku łatwiej będzie można kupić bilet. Przygotowany zostanie przetarg na zainstalowanie biletomatów w autobusach firmy Europa Express. Mobilne automaty to nie wszystko – Zarząd Transportu Miejskiego, przy współpracy z Mennicą Polską S.A., planuje uruchomić do końca czerwca 2017 roku ponad 80 stacjonarnych automatów. Staną one nie tylko w na terenie Warszawy, ale i w przyległych gminach. Dołączą one do działających już dziś, ponad 650 urządzeń. ZTM chciałby poznać opinię pasażerów o rozmieszczeniu biletomatów. Na początku nowego roku planujemy zapytać o to w specjalnym formularzu na stronie ZTM. Pasażerowie będą mogli wskazać lokalizację, w której powinien zostać uruchomiony automat biletowy. Chcemy, aby pasażerowie mieli głos decyzyjny w tym temacie.

O tym jak bardzo nie opłaca się jeździć bez biletu przypomną kontrolerzy. W pierwszym kwartale 2017 roku przybędzie osób kontrolujących czy pasażerowie zapłacili za podróż, bądź czy mają dokumenty zwalniające z opłaty. Jest to efekt podpisania umowy z firmą Cursor. Kolejną nowością będą jednolite uniformy, które założą wszyscy kontrolerzy: spodnie garniturowe, marynarki, koszule i krawaty.

Rok inwestycji

Rok 2017 śmiało można nazwać rokiem inwestycji – rozwijany będzie system parkingów P+R, które staną się w tym roku ładniejsze, a dzięki nowym przystankom autobusy pojadą dotychczas nieobsługiwanymi ulicami. To oczywiście nie wszystko. Szczegóły projektów przedstawia dyrektor Pionu Inwestycji Franciszek Kujawski.

Najważniejszą realizowaną obecnie inwestycją jest budowa drugiej linii metra. Trwa budowa na dwóch odcinkach etapu 3+3. Po wschodniej stronie prowadzone są bardzo zaawansowane roboty. Po stronie zachodniej w 2017 roku rozpocznie się faza największych prac. Równolegle Zarząd Transportu Miejskiego koordynuje prace nad projektami budowlanymi dla kolejnego etapu rozbudowy drugiej linii metra, czyli 2+3. Aby proces inwestycyjny mógł postępować sprawnie, toczą się również prace nad kolejnym odcinkiem 3 + STP Mory. W roku 2017 zostanie ogłoszony konkurs na projekt koncepcyjny dla tego odcinka. Jednym z kryteriów będzie zaprojektowanie powiązań metra z komunikacją publiczną, czyli stworzenie dużych węzłów przesiadkowych.

Z myślą o pasażerach dojeżdżających do komunikacji miejskiej samochodami, Zarząd Transportu Miejskiego planuje rozwój systemu parkingów P+R. W 2017 roku rozpocznie się budowa kolejnego parkingu przy węźle Młociny. Będzie on zlokalizowany pomiędzy jezdniami ulicy Kasprowicza i pomieści około 160 samochodów i 24 rowery. Będą tu też dwa stanowiska do ładowania pojazdów elektrycznych. Nowy parking odciąży dwa dotychczas funkcjonujące na Młocinach – pomimo łącznej pojemności prawie 1100 miejsc, zapełniają się one już o godzinie 8.00.

Równolegle ruszają prace przygotowawcze dla trzech kolejnych lokalizacji parkingów P+R: Żerań PKP, Jeziorki PKP i Metro Trocka. Pierwszy z nich znajdzie się przy stacji PKP Żerań, z której dojazd do stacji Dworzec Gdański zajmuje zaledwie 12 minut, zapewniając mieszkańcom Zielonej Białołęki czy gminy Nieporęt najszybsze z możliwych połączenie z pierwszą linią metra. Kolejny parking znajdzie się przy stacji Jeziorki, ostatniej w pierwszej strefie biletowej. Od wielu lat kierowcy parkują tu „na dziko", a chętnych do przesiadki przybędzie z pewnością po wybudowaniu nowych przystanków kolejowych i wiaduktu, jest więc potrzeba wybudowania P+R. Zarząd Transportu Miejskiego myśli też o kierowcach, którzy będą przesiadać się do drugiej linii metra. To dla nich, pasażerów dojeżdżających do metra ulicą Radzymińską, powstanie P+R Metro Trocka. Prowadzimy również rozmowy na temat wykorzystania terenów kolejowych, przyległych do przystanków, na potrzeby tymczasowych parkingów P+R.

Parkingi P+R będą też coraz ładniejsze i bezpieczniejsze. Zostaną na nich zamontowane neony, które nie tylko rozjaśnią obiekty, ale z daleka wskażą drogę kierowcom, chcącym zaparkować tu swój samochód. Również wewnątrz parkingów czekają nas zmiany – każdy z poziomów będzie miał swój charakterystyczny kolor i literę, co ułatwi zapamiętanie, gdzie został pozostawiony samochód. Manewrowanie ułatwi specjalna nawierzchnia antypoślizgowa. W przyszłym roku zostanie ona wykonana na parkingach w Ursusie-Niedźwiadku i przy al. Krakowskiej. ZTM przeprowadzi również remont pętli autobusowej przy P+R Al. Krakowska. Na parkingach jednopoziomowych pojawią się maszty z flagami.

Ważne dla mieszkańców inwestycje to z pewnością budowa nowych przystanków, dzięki czemu autobusy dotrą w rejony dotychczas nieobsługiwane. Tak będzie w przypadku niezwykle gwałtownie rozwijających się okolicach ulicy Jana Kazimierza, gdzie powstanie osiem przystanków. Kolejne cztery przystanki powstaną na ulicy Nałęczowskiej. Da to możliwość stworzenia nowych, atrakcyjnych połączeń i podniesie komfort pasażerów. Kolejną celową inwestycją, o którą zabiegali mieszkańcy i władze Dzielnicy, jest budowa pętli Stara Miłosna. Pętla jest niezbędna w celu poprawy funkcjonowania komunikacji zbiorowej w rejonie Starej Miłosnej i Wawra. Będzie ona zlokalizowana przy ulicy Granicznej, przy skrzyżowaniu z ulicą Borkowską.

W dalszym ciągu rozbudowywana będzie linia tramwajowa na Tarchominie. Rozpocznie się też projekt połączenia ulicy Światowida z Modlińską. Chcemy, aby u zbiegu tych ulic powstał węzeł przesiadkowy.

Rok 2017 będzie również rokiem intensywnej pracy nad projektem węzła przesiadkowego Dworzec Południowy. Budowa nowego węzła przesiadkowego, na którym znajdą się połączone ze stacją metra: pętla autobusowa, przystanek tramwajowy i parking P+R, znacznie poprawi jakość przesiadek podróżnych, a przede wszystkim bezpieczeństwo i komfort. Zabudowa tego kwartału poprawi estetykę okolic skrzyżowania ulicy Puławskiej i alei Wilanowskiej.

Jaki był komunikacyjny 2016

Rozpoczęcie rozbudowy drugiej linii metra, zmiany w komunikacji wynikające z lipcowego szczytu NATO w Warszawie, bezpłatna komunikacja 15 grudnia ub.r. w odpowiedzi na pogorszenie jakości powietrza – to najpopularniejsze odpowiedzi wśród osób zapytanych o najważniejsze wydarzenia komunikacyjne w 2016 roku. Rok wcześniej zdecydowanie zwyciężyło otwarcie centralnego odcinka drugiej linii metra, czyli metro pozostaje dla warszawiaków najważniejszym środkiem komunikacji.

Z Targówka na Świętokrzyską w 14 minut

Nieco ponad rok po oddaniu do użytku centralnego odcinka **drugiej linii metra** rozpoczęto jego rozbudowę na Wolę i Pragę. W długi weekend majowy rozpoczęły się **prace przy odcinku wschodnio-północnym**. Do 2019 roku zostanie wybudowana ponad trzykilometrowa trasa, na którą złożą się trzy stacje: Szwedzka (pod ulicą Strzelecką, po wschodniej stronie ulicy Stalowej), Targówek (pod skrzyżowaniem ulicy Pratulińskiej z Ossowskiego) i Trocka (wzdłuż ulicy Pratulińskiej, pod skrzyżowaniem Pratulińskiej i Trockiej oraz wzdłuż planowanego przedłużenia ulicy Pratulińskiej). Po otwarciu odcinka metro będzie dla mieszkańców Targówka najszybszym środkiem transportu – podróż ze stacji Trocka do stacji Świętokrzyska będzie trwała około 14 minut.

Wraz z rozpoczęciem prac została wprowadzona zmieniona organizacja ruchu, a linie autobusowe skierowano na trasy objazdowe. Aby usprawnić kursowanie autobusów, na ulicy Gorzykowskiej i Handlowej w kierunku ulicy Radzymińskiej wytyczono buspas.

Prace przy **rozbudowie odcinka zachodniego** rozpoczęto 25 listopada. Odcinek wolski będzie mierzył prawie 3,5 km i będzie składał się z trzech stacji: Płocka (pod ulicą Płocką, w rejonie skrzyżowania z ulicą Wolską), Młynów (pod ulicą Górczewską, po wschodniej stronie wiaduktu kolejowego w sąsiedztwie ulicy Sokołowskiej i Syreny) i Księcia Janusza (pod ulicą Górczewską, w rejonie skrzyżowania z ulicą Księcia Janusza). Dojazd ze stacji Księcia Janusza do stacji Świętokrzyska, na której można przesiąść się do pierwszej linii metra zajmie około 12 minut.

W sąsiedztwie placu budowy zachodniego odcinka metra, podobnie jak na odcinku wschodnio-północnym, uprzywilejowano komunikację zbiorową i wytyczono buspas na ulicy Połczyńskiej, Kasprzaka i Prostej.

Fot. na górze: Rozpoczęcie rozbudowy drugiej linii metra jest dla warszawiaków jednym z ważniejszych wydarzeń komunikacyjnych mijającego roku. Na wizualizacji stacja Tocka – największy obiekt budowanego odcinka. Łącznie z torami odstawczymi będzie miała 450 m długości

Listopad 2016 roku – podpisanie Aktu Erekcyjnego oraz wmurowanie kamienia węgielnego pod budowę stacji Trocka. Dokument został wmurowany w strop stacji wraz z aktualnymi gazetami i życzeniami od współczesnych dla przyszłych mieszkańców Warszawy

Rozbudowa drugiej linii metra o sześć stacji będzie kosztowała ponad 2,2 mld zł.

Wydłużanie drugiej linii metra nie oznacza zaniechania prac remontowych na linii pierwszej. W 2016 roku przeprowadzono wiele drobnych prac remontowych, m.in. w toaletach na wybranych stacjach, ale także poważne przedsięwzięcie wymiany zadaszeń nad wejściami. Od sierpnia do listopada wymieniono mocno wyeksploatowane daszki nad wejściami na stacje Politechnika i Pole Mokotowskie.

Kolejną ważną inwestycją komunikacyjną, oprócz rozbudowy drugiej linii metra, było rozpoczęcie w lipcu ub.r. prac przy **wydłużeniu linii tramwajowej na Tarchomin**. Od końca 2015 roku tramwaje dojeżdżają wzdłuż ulicy Światowida do pętli Tarchomin Kościelny. Na luty tego roku planowane jest oddanie do użytku 1,5-kilometrowego odcinka do tymczasowego

Stacja Księcia Janusza (wizualizacja). Dojazd z ostatniej stacji obecnie budowanego zachodniego odcinka metra do stacji Świętokrzyska zajmie 12 minut

krańca Nowodwory. Powstaną dwa zespoły przystankowe – przy skrzyżowaniu ulicy Światowida z Ordonówny i Štefánika. Po zakończeniu inwestycji jeszcze większa liczba mieszkańców Białołęki zyska szybki środek transportu do stacji metra Młociny.

Obecnie do tymczasowej pętli Tarchomin Kościelny dojeżdżają tramwaje linii 2. Po uruchomieniu odcinka do Nowodworów, jednocześnie planowane jest wydłużenie trasy „dwójki"

Zarząd Transportu Miejskiego i władze Białołęki już w ub.r. rozpoczęły przygotowania do usprawnienia komunikacji autobusowej w dzielnicy po oddaniu do użytku nowego odcinka trasy tramwajowej. Od listopada 2016 roku do 11 stycznia br. trwają konsultacje społeczne, podczas których prezentowane są propozycje zmian komunikacyjnych na całej Białołęce (Tarchomin, Nowodwory i zielona Białołęka) oraz zbierane są opinie mieszkańców. Główne założenia nowego projektu bazują na wykorzystaniu potencjału nowej trasy tramwajowej i zastąpieniu nią linii autobusowych. Odzyskane w ten sposób autobusy wzmocniłyby intensywnie rozbudowujące się, ale obecnie nie posiadające komunikacji tramwajowej, części Białołęki.

W ramach konsultacji dotychczas zorganizowano sześć spotkań (ostatnie, siódme odbędzie się 11 stycznia), podczas których mieszkańcy mogli zapoznać się ze szczegółową propozycją zmian oraz zadać pracownikom ZTM pytania dotyczące organizacji komunikacji miejskiej. Uwagi i propozycje można przesyłać również drogą mailową.

Szczyt NATO – Warszawa bez stacji metra Stadion Narodowy i przystanku kolejowego Warszawa Stadion

W 2016 roku Warszawa stanęła nie tylko przed dużymi wyzwaniami inwestycyjnymi, ale także organizacyjnymi. W lipcu przez trzy dni w stolicy odbywał się **szczyt Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego**. Od 7 do 9 lipca część ulic w Warszawie była wyłączona z ruchu, w związku z czym konieczne było kierowanie autobusów i tramwajów na trasy ob-

jazdowe. Oprócz wcześniej zaplanowanych i wdrożonych zmian w organizacji ruchu, wprowadzano także nieplanowane, co wiązało się z koniecznością wdrażania nagłych zmian w kursowaniu środków komunikacji miejskiej. Dodatkowo 8 i 9 lipca – z uwagi na bezpieczeństwo uczestników szczytu NATO obradujących na Stadionie Narodowym – pociągi metra nie zatrzymywały się na stacji Stadion Narodowy, a pociągi SKM i KM na stacji Warszawa Stadion.

W trakcie szczytu NATO łącznie siedem linii tramwajowych, 39 autobusowych dziennych i 19 nocnych było kierowanych na trasy objazdowe. Pracownicy nadzoru ruchu przez cały czas pełnili dyżur zarówno w centrali ruchu, jak i na ulicach Warszawy. W najważniejszych komunikacyjnie punktach stolicy nie zabrakło także informatorów.

Wóz techniczny Tramwajów Warszawskich przy rondzie Czterdziestolatka. W trakcie szczytu NATO wszystkie miejskie służby pracowały na najwyższych obrotach, aby w nagłych przypadkach interweniować jak najszybciej

Niespełna dwa tygodnie po zakończeniu szczytu NATO, od 20 do 25 lipca, w Warszawie odbyły się **Dni w Diecezjach**, poprzedzające Światowe Dni Młodzieży w Krakowie. W ich ramach dla pielgrzymów z całej Polski i świata zaplanowano liczne uroczystości, w tym trzy największe – koncert na placu Piłsudskiego oraz uroczystości w Wyższym Seminarium Duchownym na Białołęce i w Świątyni Opatrzności Bożej w Wilanowie. W każdym przypadku regularna komunikacja miejska była tak modyfikowana (zwiększenie częstotliwości oraz zmiany tras i lokalizacji przystanków), aby ułatwić pielgrzymom dojazd do miejsc uroczystości.

Przez cztery dni kursowały także dwie linie specjalne – tramwajowa DM1 i autobusowa DM2. Tramwaje wyruszały z placu Narutowicza i mostem Poniatowskiego dojeżdżały na Pragę, a następnie wracały mostem Śląsko-Dąbrowskim na Ochotę. Autobusy z pętli Powązki-Cm. Wojskowy jechały Krakowskim Przedmieściem i Nowym Światem do Wilanowa. Trasy obu linii zostały skonstruowane tak, aby można było nimi dojechać do jak największej liczby miejsc kultury, zabytków i węzłów przesiadkowych.

Jednym z ważniejszych, jeśli nie najważniejszym i najbardziej wymagającym przedsięwzięciem, była organizacja komunikacji miejskiej w okresie **Wszystkich Świętych**. W ub.r. specjalna organizacja komunikacji miejskiej ułatwiająca dojazd do cmentarzy funkcjonowała przez cztery dni – od 29 października do 1 listopada.

Zarząd Transportu Miejskiego uruchomił 29 specjalnych linii cmentarnych – 27 autobusowych i dwie tramwajowe. Autobusowe linie C odjeżdżały z doskonale już znanych pasażerom miejsc, m.in. Metra Młociny, placu Narutowicza, ulicy Królewskiej, placu Trzech Krzyży, Dworca Wschodniego i ronda Wiatraczna. Część linii miała charakter międzycmentarny, czyli rozpoczynała kursy np. przy Cmentarzu Bródnowskim, a kończyła przy Powązkach.

1 listopada na ulice wyjechało 1498 autobusów, czyli o 670 więcej niż standardowo w sobotę. 550 kursowało na liniach cmentarnych, a 100 zasiliło linie regularne. Najczęściej – co 45 sekund na przystanki podjeżdżały autobusy linii C09 (Metro Młociny – Cm. Północny). Z dwuminutową częstotliwością kursowały linie: C13 (Cm. Bródnowski – Cm. Północny), C27 (Królewska – Cm. Bródnowski), C40 (Metro Młociny – Cm. Północny), C69 (Wiatraczna – Cm. Bródnowski) i C84 (Pl. Narutowicza – Cm. Północny).

Podczas szczytu NATO pasażerowie nie mogli korzystać ze stacji metra Stadion Narodowy i przystanku kolejowego Warszawa Stadion

Nad sprawną organizacją komunikacji miejskiej czuwało 240 pracowników ZTM – informatorów dyżurujących w sąsiedztwie cmentarzy, dworców kolejowych i największych węzłów przesiadkowych, pracowników Działu Nadzoru Przewozów ZTM, osób kierujących ruchem oraz badających napełnienie pojazdów.

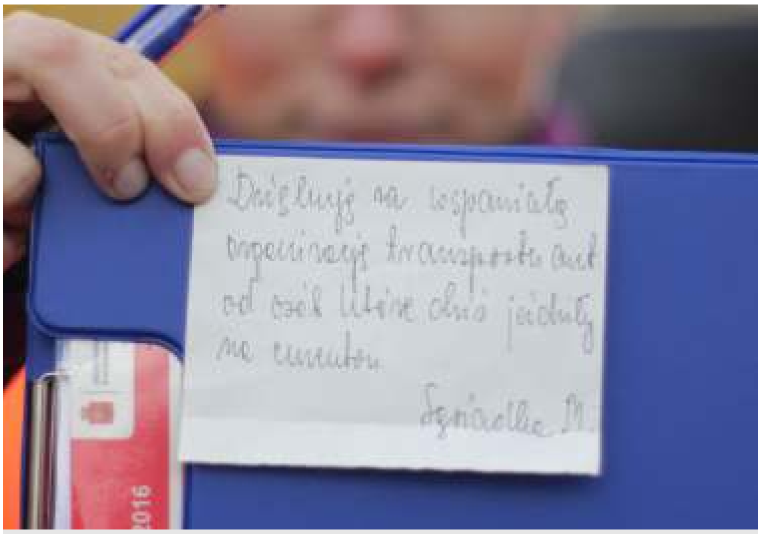
Rok 2016 obfitował także w **remonty infrastruktury tramwajowej**, co było jednoznaczne z wyłączeniami ruchu na wybranych odcinkach, a tym samym koniecznością organizacji komunikacji zastępczej i uzupełniającej. W maju i czerwcu remontowano torowisko na skrzyżowaniu ulicy Połczyńskiej z Powstańców Śląskich, a z ruchu wyłączony był odcinek od Cmentarz Wolskiego do ulicy Synów Pułku. W tym samym czasie tramwaje nie kursowały ulicą Andersa od Metra Ratusz Arsenał do ulicy Muranowskiej. Również w maju rozpoczęła się przebudowa torowiska w al. Solidarności, początkowo pomiędzy Targową a Jagiellońską, a od sierpnia objęła odcinek od ulicy Targowej do al. Jana Pawła II. Prace zakończono pod koniec października.

W lipcu nieprzejezdne było torowisko w al. Krakowskiej na odcinku ograniczonym przystankami Włochy-Ratusz – P+R Al. Krakowska. W wakacje przeprowadzono również remont torowiska w al. Jana Pawła pomiędzy rondem ONZ a ulicą Elektoralną. W sierpniu rozpoczęła się także przybudowa ulicy Marynarskiej, co skutkuje wyłączeniem ruchu tramwajowego na odcinku Rzymowskiego – Służewiec.

Standardem podczas remontów infrastruktury tramwajowej jest już wykorzystywanie **rozjazdu nakładkowego** i **wagonów dwukierunkowych**. Podczas zdecydowanej większości prac modernizacyjnych skorzystano z tych rozwiązań, dzięki czemu pasażerowie, mimo ograniczeń w kursowaniu tramwajów, mogli korzystać z komunikacji tramwajowej na jak najdłuższych odcinkach. Przykładowo, w ramach wciąż trwającej modernizacji ulicy Marynarskiej, rozjazd nakładkowy dla tramwajów umiejscowiono przy Galerii Mokotów. Tramwaje większości linii kursują na trasach skróconych, ale linia 31 obsługuje najdłuższy możliwą obecnie trasę Metro Wilanowska – Rzymowskiego.

We Wszystkich Świętych ZTM uruchomił 27 autobusowych linii specjalnych. Jedną z najczęściej kursujących linii była C40, która podjeżdżała na przystanki co dwie minuty

„Dziękuję za wspaniałą organizację transportu autobusowego od osób, które dziś jeździły na cmentarz. Sąsiadka M" – taką karteczkę z podziękowaniami otrzymali pracownicy ZTM pełniący 1 listopada dyżur na mieście

Wygodniej na Białołęce, Służewcu oraz w Wilanowie, Rembertowie i Wesołej

Regularna analiza układu komunikacyjnego i potrzeb pasażerów zaowocowała w 2016 roku wprowadzeniem licznych usprawnień w funkcjonowaniu transportu zbiorowego.

W styczniu mieszkańcy **Białołęki** zyskali nową **linię ekspresową E-9**, która połączyła osiedle Derby z pierwszą linią metra – stacją Marymont. Linia wyjeżdża na ulice w godzinach szczytu komunikacyjnego i kursuje według sprawdzonych zasad. Rano dowozi mieszkańców Białołęki do metra, a drogę powrotną pokonuje bez pasażerów. W szczycie popołudniowym zasady zmieniają się – pasażerowie wysiadają z metra i przesiadają się do E-9, które szybko dowozi ich do domów. W kierunku podziemnej kolejki autobusy realizują przejazdy techniczne.

Również w styczniu wprowadzono, zapowiadane dużo wcześniej zmiany, które ułatwiają **dojazd do pracy na Służewcu**. Linię 401, która obsługiwała jedną z najdłuższych tras w Warszawie (Marysin – Ursus Niedźwiadek) podzielono na dwie o krótszych trasach – 401 i 402. Linia **401** od roku kursuje na trasie Ursus Niedźwiadek – Ursynów Płd., a **402** z Marysina do krańca Wynalazek. Na pokrywającym się, najpopularniejszym odcinku trasy, między stacją metra Służew a Służewcem biurowym, obie linie realizują łącznie około 20 kursów, czyli podjeżdżają na przystanki co około trzy minuty. Urucho-

Od stycznia ub.r. osoby pracujące na Służewcu biurowym mają do dyspozycji dwie linie – 401 i 402. Dzięki podziałowi jednej linii o długiej trasie na dwie o krótszych trasach, zyskali linie bardziej punktualne i kursujące częściej na wspólnym odcinku

mienie dwóch, zamiast jednej linii, ale za to na krótszych trasach pozwoliło także na poprawę punktualności autobusów oraz regularności kursów.

W lutym warszawiacy zyskali dwie nowe linie autobusowe. **397** połączyło **Koło przez ulicę Obrońców Tobruku z pierwszą linią metra** – stacją Stare Bielany. Z myślą o **uczniach mieszkających w Miasteczku Wilanów** i uczęszczających do **szkoły przy ulicy Odkrytej** uruchomiono specjalną linię **323**. Rozkład jazdy został dostosowany do godzin rozpoczęcia i zakończenia lekcji.

Pod koniec marca sprawniejszą i wygodniejszą komunikację zyskali mieszkańcy **Rembertowa** i **Wesołej**. Linie 173 i 315 zostały połączone w jedną 173, kursującą na wcześniejszej trasie 173 – Dw. Wschodni – Stara Miłosna i jednocześnie zdecydowanie zwiększono jej częstotliwość. Autobusy zaczęły w szczycie komunikacyjnym podjeżdżać na przystanki nie co pół godziny, a co 12 minut. Połączone zostały także linie 183 i 216 w jedną – **183**. Autobusy kursują na trasie Wiatraczna – Zielona, co dla mieszkańców osiedla Zielona oznacza bezpośrednie połączenie z Pragą-Południe.

Latem, od końca maja do końca września, z myślą o osobach spędzających letnie weekendowe wieczory na powietrzu, **zwiększono częstotliwość kursowania 23 linii nocnych**. Na najpopularniejszych odcinkach w centrum Warszawy oraz w sąsiedztwie dużych osiedli autobusy nocne podjeżdżały na przystanki nie co 30, a co 20 minut. Liczbę wozów obsługujących linie nocne zwiększono z około 100 do około 130.

Nowe linie autobusowe, zwiększenie częstotliwości wybranych oraz częściej kursujące latem autobusy nocne nie były w 2016 roku jedynymi działaniami podnoszącymi komfort korzystania z komunikacji zbiorowej. W ub.r. prywatni operatorzy rozpoczęli – według nowych, wysokich wymagań dotyczących taboru, zaplecza technicznego i kwalifikacji pracowników – świadczenie **usług komunikacyjnych 150 nowymi wozami**. Zarząd Transportu Miejskiego wymaga nowoczesnego taboru, wyposażonego m.in. w klimatyzację, monitoring, biletomaty i rozbudowany system informacji pasażerskiej oraz zaplecza technicznego umożliwiającego regularną obsługę codzienną, bieżącą i okresową pojazdów. Wysokie wymagania postawiono także kierowcom – muszą oni znać język polski na poziomie średniozaawansowanym oraz wykazać się znajomością topografii miasta, a także przepisów taryfowych i porządkowych. Rozpoczęcie świadczenia usług przez prze-woźników poprzedził **proces certyfikacji** przeprowadzony przez pracowników ZTM, który obejmował **pojazdy**, **zaplecze techniczne** oraz **kwalifikacje pracowników**.

Jako pierwszy, według nowych zasad rozpoczął świadczenie usług Mobilis. W sierpniu wyjechał na ulice 100 nowymi autobusami – 50 przegubowymi Mercedesami Conecto i 50 krótkimi Solarisami Alpino. W grudniu dołączyła do niego Arriva z 50 12-metrowymi solarisami.

100 nowych autobusów Mobilisu na terenie zmodernizowanej zajezdni w Ursusie na kilka dni przed wyjazdem na stołeczne ulice

Powody do zadowolenia mieli nie tylko mieszkańcy Białołęki, ulicy Obrońców Tobruku, Miasteczka Wilanów, Rembertowa i Wesołej oraz osoby pracujące na Służewcu, ale także pasażerowie, którzy zyskali **uprawnienia do bezpłatnych** lub **ulgowych przejazdów** komunikacją miejską.

Od 1 października bezpłatnie podróżują: zasłużeni dawcy przeszczepów, dzieci własne osób prowadzących rodzinne domy dziecka i rodziny zastępcze oraz wychowankowie warszawskich Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych i Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapii i Specjalnego Ośrodka Wychowawczego. Z przejazdów ulgowych mogą korzystać osoby mające status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych. 50-proc. ulga na wszystkie bilety z taryfy ZTM zaczęła przysługiwać także uczestnikom studiów doktoranckich oraz uczniom i studentom szkół zagranicznych. Przed 1 października ub.r. ulga przysługiwała im tylko w przypadku biletów długookresowych.

Marki w pierwszej strefie biletowej

Zapewne ucieszyli się także mieszkańcy Marek, którzy od zeszłego roku podróżują komunikacją miejską na podstawie biletów ważnych w pierwszej strefie biletowej. Zgodnie z ustaleniami z władzami Marek oraz decyzją Rady m.st. Warszawy, od 1 listopada **Marki zostały objęte pierwszą strefą biletową**. Dla pasażera, który wcześniej kupował bilet 30-dniowy ważny w pierwszej i drugiej strefie biletowej oznacza to oszczędność w wysokości ponad tysiąca złotych rocznie.

Jednocześnie zmieniono numery linii autobusowych obsługujących marki – 718 na 140 (Dw. Wschodni – Czarna Struga), 732 na 240 (Żerań FSO – Pustelnik), a 805 na 340 (Dw. Wschodni – Pustelnik).

Rekord popularności Warszawskich Linii Turystycznych

Latem do autobusów, tramwajów, metra i pociągów dołączyły wodne środki komunikacji – **promy, tramwaj wodny i statek do Serocka Warszawskich Linii Turystycznych**.

Od listopada ub.r. Marki znajdują się w pierwszej strefie biletowej. Zmieniono także numery linii autobusowych – 240 to dawne 732 obsługujące trasę Żerań FSO – Pustelnik

Tramwaj wodny Wars to jedna z atrakcji Warszawskich Linii Turystycznych. W 2016 roku na rejs wybrało się nim ponad 17 tys. osób

Podobnie jak w latach ubiegłych ZTM od maja do września uruchamiał cztery promy łączące brzegi Wisły (Cypel Czerniakowski – Saska Kępa, most Poniatowskiego – Stadion Narodowy, Podzamcze-Fontanny – ZOO, Nowodwory – Łomianki), tramwaj wodny zapewniający półtoragodzinny rejs po Wiśle oraz statek do Serocka.

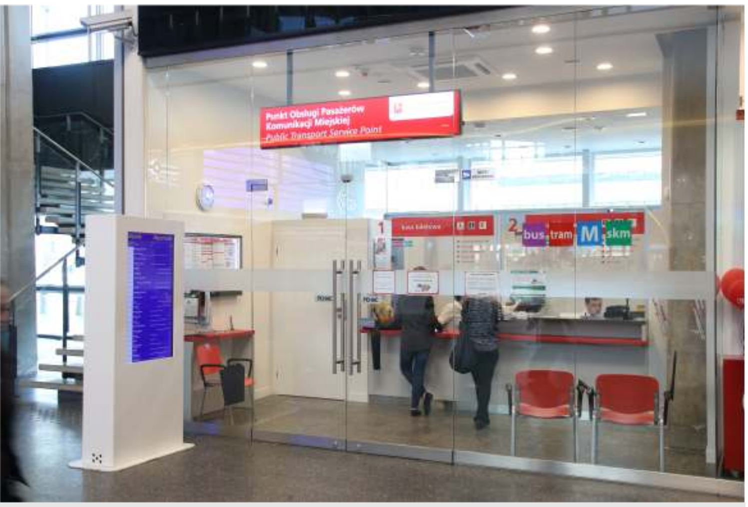
Wszystkie atrakcje cieszyły się ogromnym zainteresowaniem wśród warszawiaków i turystów. Z promów skorzystało prawie 144 tys. osób, czyli o prawie cztery tysiące więcej niż w 2015 roku. Na rejs tramwajem wodnym wybrało się ponad 17 tys. (ponad dziewięć tysięcy więcej niż rok wcześniej) wielbicieli spędzania czasu nad wodą. Rekordowy wynik zanotował statek Zefir, którym do Serocka popłynęło ponad 5,4 tys. osób – to o 800 osób więc niż w 2015 roku.

Coraz więcej POP-ów

W 2016 roku regularnie rozbudowywano sieć biletomatów oraz otworzono dwa nowe **Punkty Obsługi Pasażerów** – na stacji metra Nowy Świat-Uniwersytet oraz na Dworcu Centralnym. Pasażerowie zyskali kolejne miejsca, w których mogą m.in.: kupić bilety i rozkłady jazdy, uzyskać informacje na temat funkcjonowania komunikacji miejskiej, wyrobić spersonalizowaną WKM, złożyć skargę, wniosek lub odwołanie od wezwania do zapłaty za jazdę bez ważnego biletu, zwrócić bilety kartonikowe i zakodowane na karcie oraz uzyskać uprawnienia do Karty Warszawiaka i Młodego Warszawiaka.

Obecnie w Warszawie funkcjonuje 21 POP-ów, które są zlokalizowane przede wszystkich na stacjach metra oraz przy największych węzłach przesiadkowych.

Od ub.r. łatwiej jest również płacić za bilety dostępne w biletomatach w autobusach Miejskich Zakładów Autobusowych – została w nich wprowadzona możliwość **płatności BLIKIEM**. Nie trzeba więc mieć przy sobie karty płatniczej – wystarczy telefon z mobilną aplikacją banku, który jest uczestnikiem systemu BLIK (Alior Bank, Millennium, Bank

W kwietniu uruchomiono 21. Punkt Obsługi Pasażerów – na Dworcu Centralnym

Zachodni WBK, ING Śląski, mBank, PKO Bank Polski, Orange Finanse, Getin Bank).

Dużym wyzwaniem w 2016 roku było zastąpienie hologramów naklejanych na kartach, potwierdzających uprawnienia do korzystania z Karty Warszawiaka lub Młodego Warszawiaka, **e-hologramami**. „Stare" hologramy były ważne do 30 września ub.r. Wszystkie osoby, które posiadały karty z naklejonymi hologramami, mieszkały i rozliczyły podatek dochodowy za 2015 rok w Warszawie oraz chciały nadal korzystać m.in. z tańszych przejazdów komunikacją miejską musiały do końca września wgrać na kartę e-hologram.

Aby usprawnić ten proces, funkcję wgrywania e-hologramów wprowadzono w biletomatach. Pasażerowie nie musieli więc obowiązkowo udawać się do Punktów Obsługi Pasażerów lub Wydziałów Obsługi Mieszkańców, tylko w ciągu kilku minut mogli wgrać e-hologram w biletomacie np. podczas zakupu biletu. Dotychczas elektroniczną wersję hologramu wgrało na karty około 400 tys. warszawiaków.

Całuj i jedź

Komunikacyjny 2016 był udany także dla kierowców, i to nie tylko tych korzystających z parkingów Parkuj i Jedź, ale także tych, którzy podwożą samochodami członków rodziny lub znajomych do środków komunikacji miejskiej.

W maju Zarząd Transportu Miejskiego uruchomił pierwsze strefy postojowe **Kiss and Ride**. Są to specjalnie wyznaczone miejsca, na których można legalnie zatrzymać się na dwie minuty i wysadzić pasażera, który przesiada się do komunikacji miejskiej. Strefy są zlokalizowane w pobliżu węzłów przesiadkowych – Młociny, Dworzec Wileński i Gdański oraz stacji metra – Kabaty, Wilanowska i Słodowiec.

W październiku na parkingach P+R Anin, Wawer i Ursus Niedźwiadek udostępniono miejsca postojowe „2+" przeznaczone dla kierowców, którzy podróżują z co najmniej jednym pasażerem. Na każdym z parkingów wytyczono pięć stanowisk i zostały one zlokalizowane blisko wyjść z parkingów.

Od lipca do września prowadzono prace remontowe na dwóch parkingach przesiadkowych – Metro Marymont i Merto Wilanowska. Na obu parkingach, na dwóch poziomach wyremontowano posadzkę i pokryto ją antypoślizgową powłoką oraz odnowiono oznakowanie poziome. Na Marymoncie dodatkowo odmalowano ściany i słupy, dzięki czemu obecnie każdy z poziomów parkingu wyróżnia się innym kolorem.

Pod koniec ub.r. – po raz pierwszy w historii stołecznej komunikacji miejskiej – władze Warszawy wprowadziły 15 grudnia **bezpłatną komunikację miejską**. Powodem było prognozowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska **pogorszenie jakości powietrza**. Aby zminimalizować stężenie szkodliwych substancji w powietrzu, zachęcano warszawiaków m.in. do rezygnacji z jazdy samochodem na rzecz komunikacji miejskiej.

Komunikacja miejska była bezpłatna na obszarze pierwszej i drugiej strefy biletowej. Pasażerowie mogli podróżować bez biletu autobusami, tramwajami, metrem i pociągami SKM oraz pociągami Kolei Mazowieckich i Warszawskiej Kolei Dojazdowej na obszarze objętym ofertą „Wspólny bilet". Bezpłatne było także korzystanie z parkingów Parkuj i Jedź. ■

Kiss and Ride przy Dworcu Gdańskim. K+R to strefy postojowe, na których można zatrzymać się na krótko i wysadzić pasażera podwożonego do komunikacji miejskiej

WARTO ZAPAMIĘTAĆ TE ADRESY

ZARZĄD TRANSPORTU MIEJSKIEGO MIASTA ST. WARSZAWY	www.ztm.waw.pl

AUTOBUSY

MIEJSKIE ZAKŁADY AUTOBUSOWE	www.mza.waw.pl
MOBILIS	www.mobilis.pl
PKS GRODZISK MAZOWIECKI	www.pksgrodzisk.com.pl
ARRIVA	www.arrivabus.pl
EUROPA EXPRESS CITY	www.europaexpress.pl

TRAMWAJE

TRAMWAJE WARSZAWSKIE	www.tw.waw.pl

METRO

METRO WARSZAWSKIE	www.metro.waw.pl

KOLEJ

SZYBKA KOLEJ MIEJSKA	www.skm.warszawa.pl
KOLEJE MAZOWIECKIE	www.mazowieckie.com.pl
WARSZAWSKA KOLEJ DOJAZDOWA	www.wkd.com.pl

URZĄD MIASTA ST. WARSZAWY	www.um.warszawa.pl
BIURO DROGOWNICTWA I KOMUNIKACJI	www.transport.um.warszawa.pl
KLUB MIŁOŚNIKÓW KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ	www.kmkm.waw.pl
HISTORIA KOMUNIKACJI W WARSZAWIE	www.trasbus.com
FOTOGALERIA TRANSPORTOWA	www.phototrans.pl

iztm

MIESIĘCZNIK ZARZĄDU TRANSPORTU MIEJSKIEGO